

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 10 06 03 026 7

DR 588 C38
Cavid, Paşa
'Irak seferi

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

2922
10/110

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/irseferi00cvdp

Cavid, Paşa

عراق سفری

و

اتحاد حکومتك خیالات وجهالت سیاسیه سی

Irak seferi

محرری
اسبق بغداد والیسی ودردنجی اردو مفتشی متقاعد
ارکان حربیه میر لوالرندن
جاوید

مدافعه مطبعه‌سی
بك اوغلی - یمنیجی سوقاغی
١٣٣٤

DR
588
C38

مقدمه

شو کوچوك أثری ، دها خیلی زمان اول نشر ایتمك ارزو سنده ایدم . فقط ، ساخته مشروطیت نقابی آلتنده الك ظالم اداره‌لره رحمت اوقوتان اتحاد و ترقی حکومت منقرضه‌سی ، کندی سیئات اداریه ، سیاسیه وعسکریه‌سنه عائد یازیله‌جق سطور حقیقتی « وطنه اهانت » تلقی ایده‌رك بویله بر شیئه تشبث ایدنلره قارشی هر نوع معاملهٔ مستبدانه‌یی بلا پروا روا کوردیکی امثال عدیده‌سیله ثابت برحقیقت اولدیغندن بنجه حمیتلی ، قلبلری قان آغلایان ذوات مثللو بن‌ده کمال صبر وتوکل ایله عواقب اموره انتظاراً بالمجبوریه اختیار سکوت ایتمشدم . دوچار اولدوغمز ، ناقابل تلافی فلاکت حاضره‌نك مسببلری اولان حکومت اتحادیه ارکانی ، بغرینه خنجر ظلم وغدر صاپلادقلری بو مبارك وطنك قانلی امه‌رك نهایت سقوط وبلا حجاب عار فراری ارتکاب ایتدیلر .

بو کون ، بو جهلای امور حکومتك ، وطنی بو حاله کتیره‌ن خطیئات وسیئاتنی ، سلامت ملت ووطن نامنه اورته‌یه قویمق ویك محترم‌تورك قوم نجیبنه سورولمك ایستنیلن ظلم لکه‌لرینك مسببلرینی عالمه

کوسترمك ، وقایع ایله آز چوق تماس وعلاقه‌سی اولانلر ایچون بر وظیفه‌در .

ایشته ، شو کوچوك اثرمی نشر ایتمك ایسته‌ییشمك سبی بودر. بدایتده ، بغدادده یوکسك بر مقام عسکری وملکی اشغال ایتدیکم جهتله حقایق وقایعه تمامیله مطلع . بناءً علیه ، بوکتابده ، اوقونه‌جق شیلر ، اغراض شخصیه‌یه مبنی دکل ، معلومات ووثائق رسمیه‌یه مستنداً یازلمش حقیقتلردر .

« الحق یعلوا ولایعلی علیه »

جاوید

انكليزلرك انديشه‌لرى

آسياده منافع خصوصه و مستقبله‌سنك تأمين مصونيتى و شرقده احراز ايتديكى نفوذ وقدرتك تشديد وادامه‌سى ايچون هربار اشتغال ذهن واعمال فكر ايتمكده اولان توركيه‌نك متفق قديمى انكلتره‌حكومتى، ١٨٦٦ و ١٨٧٠ سفرلرينك توليد ايلديكى رقيبى آلمانلرك بغداد شمندوفر خطى امتيازينى آلدقلرى و بو امتيازك انكليزلره دريغ ايلديكى تاريخدن اعتباراً اوته‌دنبرى حكومت عثمانيه حقنده پرورده ايلديكى حسيات و نيات سياسيه‌سنه آرتق باشقا بر استقامت اعطا و دولت عليه‌يه قارشى، صورت حركات، اطوار واوضاعنده تعديلات وتبدلات اجراسنى اقدام اموراتخاذ ايلشدر .

برلين قونغره‌سنده ، انكلتره و دولت عليه آره‌سنده ، قبريس معاهده‌سيله عقد اولونان تعرضى و تدافعى اتفاق ، سوء اداره وسياستده عدم ثبات و عدم وقوف يوزندن مبدل نفاق‌اولدوغندن روسلرله ائتلاف حاصل ايده‌رك بحرسفيد موزانه‌سنى و قايه ، جرمنلرك ماكدونياوسلانيكه صارقلرينه ميدان براقامق‌قصديله آووستريانك جنوبنده ـ بالقانلرده ـ بالقان حكومتلرندن بر سد وجوده كتيرمش و بالقان حربنك نهايتنده بالقانليلرى « خلاصكار » عنوانيله ياد ايتمش اولان انكلتره حكومتى ، مصر و هندستانك آتياً برتهلكه‌يه معروض قالمامسى نقطهٔ نظرندن بحرسفيدده اولدوغى كبى خليج فارسده‌ده آلمانلرك بر

رابطه و مناسبت سیاسیه تأسیس ایده‌جك افعال و منویاتنه اغماض عین ایده‌مزدی .

آلمانلرك بصره کورفزینه دوغرو شمندوفر انشا ایتملری ، عثما - نلیلرك منفعتنه خدمت ایتمك مقصدینه معطوف اولمایوب کورفزساحلنده بر موقع و برحصهٔ ادعاالده ایتمك خصوصلرندن عبارت اولدوغی عموماً معلوم بر کیفیتدر .

عثمانلیلرك مظاهرتیله آسیای صغرادن کچه‌رك خلیج فارسه منتهی اوله‌جق بر دمیریولنه صاحب اولان آلمانلرك ، برکون شرقده انکلیز تفوقنه قارشی تدویری لازمکلن مانوره‌یی اجرایه مساعد بر موقع و مکان قزانمسی استبعاد اولونه‌ماز .

انکلیزلر عراق سفرینه نه‌سبیه‌مبنی ونه صورتله قرار ویردیلر

ایرانده ، عثمانلی - ایران حدودینه یقین بولونان غاز ده‌پولریله مؤسسات سائره‌نك ده تأمین محافظه‌لری انکلیزلر ایچون بغایت قیمتدار و حائز اهمیتدر . آلمانلرك ، تورکلره جهاد اکبر اعلان ایتدیرمك خیا - لاتیله ایران ، بلوجستان ، هندستان و قافقاسیه‌یه خفی مأمورلر اعزام و بو قطعه‌لرده حرکات اختلالیه و جوده کتیرمك املنی پرورده ایتدکلری دلائل ووثائقیله مبرهن اولدوغندن شرقده آلمانلرك افسادات، انتریقه و آمال استیلاجویانه‌لرینه میدان ویرلمه‌سی نقطهٔ نظرندن انکلتره

حکومتنجه خطهٔ عراقیه‌نك اشغالنه احتیاج قطعی وقوی کورولمش و ١٩١٤ سنه‌سی آغستوس ابتدالرنده آلمانیا و آووستریا ایله حکومات ائتلافیه آراسنده آتش حرب اشتعال ایتدکدن بر قاچ کون صکرا « کوبن » و « برهسلاو » زرهلیرینك درسعادته مواصلتلری وسلاحلرندن تجرید ایدلهملری ، ٣٣٠ سنه‌سی ٢١ تموزنده دولت علیه‌نك‌ده عمومی سفر برلك اعلان ایتمسی انکلیزلرجه ، تورکلرك آلمان و آوستریا اتفاقنه داخل اولدوغنه قناعت حاصل ایتدیرمش اولمغله خطهٔ عراقیه‌ده تورکلر علیهنه حرکات حربیه اجراسنه قرار ویرلمشدر .

آنجق بو حرکات عسکریه‌ده ، تورکلره ایندیریلهجك ایلك ضربه‌نك تأثیری ، سنه‌لردنبری کندی طرفنه جلب واماله‌سنه صرف مساعی ایلدیکی عربلرك انکلیزلره قارشی صداقت وامنیتنی تزیید ایده‌جکی کبی عربلرك معاونتی اولمدقجه عثمانلیلرك مصر اوزرینه تعرضلری‌ده مستحیل ومصرك مصونیتنی تأمینه خادم اولهجغندن ماعدا هند مسلمانلرینك‌ده مقام خلافته متوجه اولان نظرلرینی انکلتره ایتپراطورلغنه توجیه ایده‌جکی خصوصلری ، انکلیزلر ایچون حائز اهمیت مسائل عسکریه‌نك ایلك پلانه داخل اولمشدر .

بوندن باشقا ، هر درلو منسوجاته داخل اولان پاموق ، نه آلمانیا و مستملکاتنده ونده متفق اولان آووستریاده یتیشمدیکندن آلمان فابریقه‌لری ایچون بالمجبوریه خارجدن مبایعه وتدارك ایدلمکده بولونان پاموق ، بغداد شمندوفر خطنك انشاسندن صوکرا عراق حوالیسنده آلمانلر طرفندن مبذولاً یتیشدیریلهجکی ظن و تخمینلرینه بناءً هر

حالده آلمانلرك عراق و خليج فارس ساحلنه پای‌انداز تجاوز اولمری انكليز منافعنه كلياً منافی ايدی .

كرچه ، آلمانلره ويريلن شمندوفر امتيازينه مقابل انكليزلره ده عراقده پترول معدنلری ، دجله و فرات نهرلرنده واپور ايشلتمك امتيازلری ويرلمش ايسه‌ده بو خصوص ، استقبالده انكليزلر ايچون تأمين مقصده‌كافی كورونمه‌مشدی. حتی، بغدادده بولوندوغم هنكامده، دجله وفرات نهرلرنده واپور ايشلتمك امتيازی انكليز لوردـ ايچكيبه ويرلديكندن ادارهٔ نهريه واپورلريله اشيای منقوله وغير منقوـ له‌سی دغدغه‌سزجه موماليهك وكيللرينه دورايدلمك اوزره ايكی‌طرفدن تعيين اولونه‌جق ذواتدن مركب بر قوميسيون معرفتيله واپورلر واشيای مذكوره فيئاتلرينك تعيين و تقديری باب عاليدن تبليغ اولوندوغی كبی كذا ، عثمانلی ـ ايران حدوديمك تعيينده ايرانه انتقال ايدن بر چوق اراضيه مقابل ايراندن بزم طرفه ترك اولونان خانقينك شمالنده‌كی « قوراطو » اراضيسنده موجود نفت منبعی دخی ، انكليزلرك ايران داخلنده‌كی منبعلر ايچون مقدما حكومت مشارالهيا ايله عقد ايتديكی شرائط دائره‌سنده بزم طرفدن ينه انكليزلره ويريله‌جك ايدی . بناءً عليه ، انكليزلر ، سنه‌لردنبری خطهٔ عراقيه ايله ايرانده استحصاـ لنه موفق‌اولدوقلری منافعی‌وهندستانی تهلكه‌ده‌براقه‌جق‌بررقيبك اورالره تقربنه هيچ بر زمان مساعه‌كار اوله‌مازلرايدی.

ايلك انكليز تدابير عسكريه‌سی وبزم قوتمز

ايشته بو نقاط نظره بناءً ،انكليزلر ،احتمالات‌دائره‌سنك‌تحديدی

ضمننده ، ١٩١٤ سنه‌سی تشرین اولی ابتدالرنده انکلیز وهند قطعاتندن مرکب و اولا جنرال ده‌لامی‌نك قوماندا سی تحتنده بولنان برلوا قوتنده‌کی عسکری آبادان جزیره‌سنده‌کی پترول ده‌پولرینی محافظه ایچون بحریه آطه‌سنه سوق ایتمشلردی .

٥ تشرین ثانی ١٩١٤ ده حکومت عثمانیه‌یه قارشی اعلان حرب ایدن انکلتره حکومتی ، بو قوتی [١٥٠٠٠ کشی‌یه] ابلاغ ایده‌رك جنرال باراته توديع ایلمشدر .

بر انکلیز فرقه‌سی : ٣لوا پیاده ، ٤ ماکنه‌لی تفنك بلوکی [١٦شر تفنکلی] ، ٢لواطوپجی [هرلواده برخفیف اوبوس بطریه‌سی واردر وبطریه‌لر آلتیشر طوپلی‌در] ، بر پیاده استحکام طابوری ، ٣ بلوك استحکام ، بر مخابره بلوکی ، بر کوپروجی ترمنی ، جبخانه قوللری ، نقلیه قطاری .

بر لوا : ٤طابور پیاده ، برخمبره‌جی بلوکی ، بر میترالیوز بلوکی [١٦ ماکنه‌لی تفنك] .

بر طابور : ٤بلوك : هر بلوکده ، دردر ماکنه‌لی تفنك .

بر بلوك : ٤ طاقم ، هر طاقمده ، بومبا تفنکیله مسلح بر مانغه بولونمقده‌در .

بر سواری فرقه‌سی : ٣ لوادن وهر لوا ، ٣ آلایدن وهر آلای ، ٣بلوکدن وهر بلوك ، ١٦٠ نفردن عبارتدر .

بوکا مقابل ، بزم‌اطرفده ایسه آنجق بغدادك ١٢ طابورلی بویوك چاپلی ماوزه‌ر تفنکیله مسلح بر قول اردوسی و دردر طوپلی مانته‌للی

بطريه‌لرى و بر آلاى سوارىسى موجود وماكنه‌لى تفنك مفقود ايدى.
بو قول اردودخى اركان حربيهٔ عموميه‌جه‌يا پيلان پروژه‌موجبنجه — بر خطاى عظيم اوله‌رق — ارضروم‌ه مرتب اوچنجى اردونك اجزاسى ميانه ادخال ايدلمش بولوندوغندن قوجه بغداد وبصره ولايتلرينك داخلاً وخارجاً مدافعه ومحافظه‌سى بصره ولايتنده تشكيل اولونه‌جق اوچ ، بغداد ولايتنده تشكيل ايديله‌جك درت سيار ژاندارمه‌طابورينه توديع ايدلمشدى .

واقع اولان اشعارات مكرره‌يه بر لطف : صوص اوله‌رق كوچ حال ايله مؤخراً آلتى طابورلى بصره فرقه‌سنك بصره‌ده ترك ايدلمسنه موافقت ايدلمشدر . شوحالده ، بصره قوتى برى‌تورك اولـق[مقدما اسـتانبول كوندريلن بر طـابور] اوزره ٧ طـابور پيـاده ، ٢ قورنه وفاوحدود بلوكى ، بر بصره سيار ژاندرمه طابورندن عبارت اولوب عمومى ، بغداد ، نجف ، كربلا و ديوانيه‌نك شيعى و اسرائيلى افرادندن مركب ايدى .

ايشته،انكليزلرك ١٥٠٠٠ نشيلك فرقه‌لرينه‌مقابل بزم بدايت حريده‌كى قوتمز بوندن عـبارت بولونوب قـول اردونك ديكر قطعاتى ارضروم‌ه متوجهاً بغداددن حركت ايتمشلردى .

اشبو يدى طـابور ميانده تورك اولان ٢٦ نجى آلايك برنجى طابوريدركه ، بصره‌نك جنوبنده وقورنه‌ده حربى تمديد ايتديرن و اك زياده شهيد ويارەلى ويرن بوطابور اولمشدر .

انكليزلرك اشبو قوهٔ بريه‌لرندن باشقه شط داخلنده آبادان ومنحمره

اوکلرنده آلتی عدد غانبوطلری ده وارایدی . بزمده درت موطور بوطه مرمریس غانبوطی بصره ده وایکی موطور بوطه ده فرات نهرنده ناصریه ده بولنمقده ایدی . مرمریس غانبوطی ، انکلیز غانبوطلریله حرب ایده جك متانت وسلاحی حائز دکلدی . کرك انور پاشانك وکرکسه ارکان حربیه سنك عراق خطالری ، دردست نشر بولنان : عراق محاربات وحرکات عسکریه سی نامنده کی کتابده مندرج اولدوغندن بوراده دهازیاده تفصیلاتدن صرف نظر اولونمشدر .

عثمانلیلر حرب عمومیه ناصل داخل اولدیلر

آلمانلر ، روس ، انکلیز وفرانسز قوتلریله حرب ایتمکده اولدوقلرندن بونلرك قوتلرینی تنقیص وتفریق ایله قارشیلرنده کی قوتی تخفیفه خادم اوله بیله جك دیکر متفقلر عرض احتیاج ایتمکده ایدیلر . بوصره ده « گؤبن وبره سلاو » سفینه لریله عثمانلی سفن حربیه سندن مرکب دونانمه آلمانیالی آمیرال زوخون فوماندا سیله بحر سیاهه سوق اولوندوغندن آلمانلرك یوکنی تخفیف مقصدینه مبنی روس وانکلیز قوتلرندن برقسمنی تورکلره قارشی تفریق وسوق ایتدیره رك مملکت وملتنه خدمت ایتمش اولمق شرفنی احراز ایچون علی روایة انور پاشانك معلوماتی تحتنده آمیرال زوخون ، قره دکزده تصادف ایتدیکی روس دونانمه سنه آتش آچارق آلتی آی اول بالقان حرب مشئومندن قورتولمش والده بولنان

وسائط حربیه‌سنك بلکه نصفندن زیاده‌سنی ضایع ایلمش ، پاره‌سزقالمش اولان حکومت عثمانیه‌یی‌ده مهلك یکی‌بر حرب کردابنه‌سوروکله‌مشدر .

کؤنن ویره‌سلاو سفینه‌لری درسعادته کلدکدن صوکرا ، برکون بغداده نزدمه‌کان انکلیز قونسلوسی ، بوایکی واپور استانبولده تجهیزات حربیه‌دن تجریدوطائفه وضابطانی آلمانیایه اعاده اولونمدقجه ویابوسفینه‌لر دولت عثمانیه طرفندن مبایعه ایدلمشسه درونندهکی آلمان‌طائفه‌سیله ضابطانك یرلرینه تورك ضابطان وافراد بحریه‌سی قونوله‌رق آلمانلر چیقارلمدقجه انکلتره‌ایله دولت عثمانیه آره‌سنده حربك غیرقابل اجتناب اولدوغنی وبوحالك دوامی مدتجه عثمانلی سنجاغی آلتنده هرهانکی واپور کورولورسه انکلیز وفرانسز کمیلری طرفندن طوپه طوتوله‌جغنی بیان ایتمشدی .

ایشته ، بوصورتله آمیرال‌زوخون‌دخی‌وطننه‌خدمت‌غیرتیله‌تورکلری حرب عمومی کردابنه سوروکلمك جنایتنی موقع فعله قویمغه‌موفق اولمشدر .

بوبابده بردرجه‌یه‌قدر محتاج تأیید برمعلوماتده . ٣٣٠ سنه‌سی تشرین اولی ١٥ و ١٦ سنده وقوعبولان قره‌دکز حادثه‌سی اوزرینه درسعادتده بولنان انکلیز وفرانسز سفیرلری ، بووقعه‌ده عثمانلیلر مدخلدار اولمیوب روس دونانماسنه آتش ایدنلرك آلمانلر اولدوقلرندن بحثله بوایکی سفینه‌دن آلمان ضابطان وافراد بحریه‌سنك اخراج ومملکتلرینه اعاده ایدیلمه‌رك تورکیانك بیطرفلغنی محافظه ایتمسی منافعنه دهاموافق اولمه‌جغی یولوندصایح ووصایاده بولوندوقلری وبووصایانك جای قبول کورولمه‌مسنه بناءً برهفته صوکرا روسیه ، انکلتره وفرانسه‌نك دولت‌علیه‌یه اعلان حرب ایلدکلری مسموع اولمشدر .

انكلتره دولتى طرفندن عثمانليلره اعلان حرب ايدلمسى اوزرينه خليج فارسده بولونان انكليز جنرال قونسلوسنك بصره ولايتنده عشاير رؤساو شيوخنه عربجه نشر ايتديكى بيانناميدر برصورتى الده ايدلمش اولدوغندن عيناً آشاغيده درج ايدلمشدر :

اعلان لحكام وشيوخ العرب ولرعاياهم فى خليج فارس

« انه قد صدرت من الدولة العثمانيه فى ايامنا هذه اعمال وافعال متفرقه خلافاً لمصالح التجار الانكليزيه ومنافعهم وتعرف هذا من تحريض الالمانيين وتداخلهم فى السياسته العثمانيه الى ان تقربنا لقضية الحرب بين الدولة العثمانيه والدولة البريطانيه مع دول المتحده يعنى الفرنسا والروسيا والبلجيك والجـابان وغيرها وقبل الستين سنه لماوقع الحرب بين الدولة العثمانيه والدولة الروسيه كان دولة الانكليزية والدولة الفرنساوية تساعد الباب العالى بعساكرهما ومنذ تلك الايام كان خفظة استقلال الدولة العثمانيه وابقاء بلادها وممالكها على الصحة من اعظم مقاصد الدولة الانكليزيه فى امورها السياسة واما الحين رجال الدولة العثمانيه من عدم الفراسه يريدون يد خلون دولتهم فى المناقشة الصائره بين الدولة وغيرها من الدول ويغرقونها فى ورطته الفناء حتى لايبقى ابقاء مملكتها على صحتها بعده اذا صارت نتيجة هذه الافعال ان الدولة العثمانيه ساقت الدولة البريطانية الى الحرب مع العثمانين فان الواجب على جميع الشيوخ بلاد العرب تأمل على حالتهم مع الظالم الذى يدعولنفسه بانه حافظ المسلمين وحاميهم كان اهل الاسلام محتاجين لحافظ الى الله سبحانه وتعالى .

واما الشيوخ الذين قد جربوا الظلم والتعدى من الدولة العثمانيه لكون

بلادهم متصله ببلادها فلايخفى حالتهم معها لآن المخالفته بينهم وايها كانت موجودة من زمان وهم لا يزالون يجتهدون . لاستخلاص انفسهم من تسلطها وقد حصل لبعضهم الاستقلال وبعضهم باغيون عليها الآن .

ولايخفى على شيوخ الخليج العجمى ان الدولة البهية الانكليزية لاتعرض ابداً لدين المسلمين ولاتخالفه فى شيئى ما وانما تجتهد لاقامة الصلح والامان فى جميع البلاد وتشديد روابط الصداقة والاتفاق مع جيرانها وصارلها مراراً فرصه للاستيلاء على بعض البلاد ولاكنها ما انتهزت الفرصه وان تعلقاتكم مع الدولة البهية الانكليزيه كانت من زمان فاوعدكم بانا ستجتهد فى كل امر متعلق بالحرب الجاريه لحماية حريتكم الذاتيه و الدينيه ولانفعل فعلاً يضر هذين الحريتين الذين هما حب الانسان من الحيات البشرية اما ماقد وقع فى جميع البلاد فى تعب واشتداد من تكبر رجال الدولة العثمانيه وحماقتهم ولانريد شيئاً من جنابكم الا حفظ السكينته والامان فى بلادكم وان تأذن للجهال من رعاياكم الذين لا يعرفون ان الدولة البهيه قد حماهم من زمان من تعدى الظالمين فى ارتكاب اعمال تخل السكينة البلاد اوتضر المصالح الانكليزيه فان سلك جنابكم هذا الطريق ستخرج عن قريب من المصائب المحيطة بكم فى حال الصحه بل اقوى واحرى مما كنت من قبل ولا تأذن لرعاياكم فى الالتفات الى كلام الجهال داعين الى الجهاد لانه ليس فى الحرب الجاريه مايتعلق بالاديان الا انه مقيد لجميع الاديان استئصال الرجال المتكبرين والظالمين وتقوية حالات الرجال المطمئنين الذين لايرون شيئاً الى الاستقلال والسكون فى بلادهم

المألوفه بالصلح والامان.»

بو بيانناميه‌نك ترجمه‌سنى‌ده آتى‌يه درج ايديبورز :

خليج فارس حكام وشوخ ورعاياسنه

« صوك زمانلرده دولت عليه طرفندن انكليز مصالح تجاريه و منافعنه مغاير صدورايدن افعال و حركات آلمانلرك تشويقندن وامور سياسيه‌سنه مداخله‌سندن ايلرى كلمش و دولت عثمانيه‌يى انكلتره ودول متحده ايله يعنى فرانسه ، روسيه ، بلجيقا و ژاپونيا دولتلريله حربه كيريشمكه سوق ايتمشدر. آلتمش سنه اول دولت عليه ايله روسيه‌دولتى آره‌سنده ظهور ايدن محاربه‌ده انكلتره دولتى فرانسه ايله برلكده عسكرلريله باب عالى‌يى حمايه ايلمش واووقتدنبرى دولت عثمانيه‌نك محافظهٔ استقلال و مملكتنك بقاسى انكلتره‌نك اعظم مقصدى ولمشدى . فقط شيمديكى حالده دولت عثمانيه رجالى عدم ذكا وفراستلرندن حكومتلرينى انكلتره و ديكر دولتلرله حربه ادخال ايده‌رك مملكتلرينك بقاسنى افنا تهلكه و مخاطره‌سنه القا ايتمك ايستيورلر . بناءً عليه رجال مذكوره‌نك اطوار وافعال اخيره‌لرى انكلتره حكومتى عثمانليلرله حربه مجبور ايلمشدر . مسلمانلرك حافظ وحاميسى ادعاسنده بولونان بو ظالمه ايله اسلامك مقدراتنك نه‌كبى ورطه‌لره اوغرايه‌جغنى تأمل ايتمك عموم شيخلرك وظيفه‌سى اولميدر . مسلمانلر آنجق الله سبحانه وتعالى حضرتلرينك حفظ و حمايه‌سنه محتاجدرلر .

دولت عثمانيه طرفندن ايقاع ايديلن ظالم وتعدى‌يى تجربه ايتمش

اولان بلادعرب شیخلرینه خفی اولمدینی اوزره بر چوق زماندن بری عثمانلیلرله عربلر آره‌سنده تحدث ایدن مخالفتدن دولایی نفسلرینی تورکلرك تسلطندن تخلیص ایچون چالیشه‌رق بعضیلری استقلاللرینی استرداد ایلمشلر و بعضیلری‌ده تورك حکومتنه قارشی حال عصیان وعدا- وتده قالمشلردر .

عموم خلیج عجمی شیوخنه معلوم اولسونکه انکلتره دولت بهیه‌سی دین اسلامه ابداً متعرض و مخالف دکلدر .

آنحق املمز بلادعربیه‌ده صلح وامانك دوامنه وانکلتره ایله اتفاق ورابطهٔ صداقتك تشدیدینه معطوفدر . بعض بلادعربیه‌نك استیلاسی ایچون ظهور ایدن فرصتلردن استفاده‌یی انکلتره دولتی خاطرینه بیله کتیرمشدر .

دولت مشارالیها ایله مناسبتکز قدیمدر . محاربهٔ جاریه‌یه تعلق ایدن هربر اموردە حریت ذاتیه ودینیه کزك حمایه‌سی انکلتره دولتنك اك بویوك املیدر. حیات بشرده انسانلرك اك زیاده محبت پرورده ایتدکلری ذاتی ودیف حرثیلرکزه هیچ بر ضرر کلیه‌جکدر . دولت عثمانیه رجالنك کبر و حماقتندن عموم بلاد عربده تعب و اشتداد و نفرت و وقوعه کلمشدر . انکلتره حکومتنك سزدن مطلبی یرلرکزده امن و سکونتك محافظه‌سیدر . مدت و فیره‌دنبری ظالملرك تعدیاتنه قارشی انکلتره طرفندن صحابت و صیانت اواندقلرندن خبردار اولمایان بعض جاهللرك سکونت محلیه‌یه و انکلیز مصالحنه مضر حرکتده بولنملرینه میدان ویرلماسی لازمدر. التزام سکونت ایدنلرك عن قریب مصائب محیطیه‌دن

حر اولەرق قورتيلەجقلرى شبهەسزدر .

كذا بعض جاهلمرك، جهالك جهاده دعوت تلقينانته حوالهٔ سمع اعتبار والتفات ايتاملرى .

ديانته قطعياً طوقونليەجقدر . زيرا ، انكلتره دولتنجه باجملەاديان محفوظ ومعتبردر . يكانه مقصدمز رجال متكبره ايله ظالمرك استيصالى ويرلرنده مألوف اولدوقلرى سكون واستقلالى محافظه ايدنلرك تطمين وبولندقلرى احوال سكونت پرورانەيى تقويەدن عبارتدر.»

اشبو بيانناممەدنده ، هيچ بر مجبوريته مستند اولمايەرق حربه داخل اولدوغمز تظاهر ايديبور . نتيجەسى ، ملت وملكتك رفاه و سعادتنى داعى اولدوغندن ارباب عقل وشعورك بوكبى مسئوليت عظيمەيى دوش كاهنه آلەرق قوجه برملتى فكر استبدادكارانەسنه اسارتدن ووطنى تخريبدن اجتناب ايدەجكى شبهەسزدر .

حربه دخول ويااشتراكه حسب الايجاب مجبوريت حاصل اولدوغى تقديرده آراى عموميەيه مراجعت لزومى واحوالك توضيح وتصريحى لازمەدن ايدى . حربك بدايتلرنده مجلس اعيان ومبعوثان موجود ايدى وكرچه بعض اوراق حوادثده كورولديكى وجهله ، مبعوثلر ، اهالى طرفندن منتخب اولميوب جمعيتك ، ولايانه كوندرديكى ويامحللرنجه تعيين ايتديكى مرخصلرى ويااواليلرى طرفندن تعيين ايدلمش اولسون ينه بو وطنك اولادى اولدقلرندن هرحالده وطنلرينك سعادت وسلامتنى نظر مطالعه واهميته آلەجقلرينه شبهه اولونەمازدى .

دول ائتلافیه یه قارشی حرب عمومی یه اشتراك خصوصنده بر قرار اتخاذی ایچون نه‌وایکی مجلسك آراسنه ونه‌ده خارجدن برفردك مطالعه‌سنه مراجعت ایدلمشدر .

شدت استبدادندن بحث ایله علیهنده محق غیرمحق مقاله‌لر تحریر ونطقلر ایراد ایدیلن خاقان مغفور عبدالحمیدخان ثانی بیله ۹۳ سفرینك اجراسنه دائر آیات کریمه واحادیث نبویه ایله موشح مجلس مبعوثاندن آلدیغی مضبطه اوزرینه حرب قرارینی قبول ایده‌رك مسؤلیت حربیه‌نی تماماً عهده سنه آلمامشدر .

حرب عمومی یه ملتك ارزوسیله کیریشیلدیکی ادعاسنده بولونانلره دینیله بیلیرکه: ۹۳ سفرندن بالقان محاربه‌سنك ظهورینه دکین هرسنه یمن، آرناوودلق، کرید، جبل‌دروز، ماکدونیا وحوالی سائره‌ده تحدث ایدن وقایع اوزرینه کراتله سلاح آلتنه آلنمش، ۳۱۳ یونان محاربه‌سی ضایعاتی هنوز تلافی ایده‌مش، بالقان هزیمتندن بر قاچ آی اول قورتولش بر ملت وخصوصیله مملکتلری بولغار استیلاسنه اوغرادیغندن اوتمه‌یه بری یه‌التجا ایده‌رك بالاخره حال پریشانیده مملکت وقریه‌لرینه عودت ایتمش، مسکن ومأوالری مبدل رماد اولمش اولان خلقك بر جبر وتضییق ویا آمر مجبر اولدقجه داوول سسیله تحت سلاحه کلیه‌جکلری برامر آشکاردر.

دولتجه حربه قرار ویرمك ایچون اهمیتله نظر مطالعه‌یه آلنه‌رق عریض وعمیق تدقیق ایدلمسی لازمه‌دن اولان شرائط اساسیه‌یی کوزدن کچیرملم :

١ : بولونولان حال ووضعیت — مشروطیتك اعلانندن اول و صوکرا ظهور ایدن وقایع مختلفه‌دن ناشی هر سنه سلاح آلتنه آلنان افراد ملت یورغون و بیتاب برحالده ایکن احتراصاته قربان کیدن روم ایلنده‌کی بالقان سفرنده حرب ، خسته‌لق وضرورت الجا آتیله واقع اولان تلفات ولوازمات ، اسلحه، جبخانه ووسائط حربیه‌جه دوچار اولونان ضایعات ومغلوبیت ، خزینه‌نك بوشالمی وضایعات ماديه‌نك هنوز تلافی ایدنه‌مه‌دیکی برزمانده حربه کیرمك موافق عقل وحکمت اوله‌ماز .

٢ : وسائط نقلیه — آلمانیا ،فرانسه وحتی رومانیا، بولغارستان وصربستانده یاپیله‌جق حرکات عسکریه‌ایله آناطولی وعربستانده‌یاپیله‌جق حرکات عسکریه کلیاً یکدیکرندن فرقلیدر . هر دولت ، حدودی اوزرنده‌کی تحشد مواقعنه منتهی شمندوفر خطوطنه مالك اولدوغندن عسکری ، حرب منطقه‌سنه داخل اولمق ایچون یاماشاً بر کونلك یورویش اجراسنه مجبور اولور و یا شمندوفردن چیقدقدن صوکرا اوتوموبیلی ایله سوق ایدیلیر. حرکات سوق‌الجیشه ایجاباتندن اوله‌رق بر موقعدن دیکر موقعه عسکر نقلنه ویا برنقطه‌یه معاونته لزوم کورونورسه بنه شمندوفرلردن استفاده اولونه‌رق نقلیاتده سرعت وسهولت تأمین ومناطق حربیه‌ده بولونان اردونك هرنوع احتیاجی تطمین‌ایدیلیر. ٩٣ سفرنده قره‌کزه حاکم بولوندوغمزدن سوقیات ونقلیاتجه دکزدن استفاده ایدلمشدی.

سفر مذکوردن صوکرا ، قره‌دکزك حاکمی ریسلر اولمشدر .

کرچه حرب عمومینك بدایتلرنده کؤبن وبره‌سلاو سفینه‌لرینك بزمکیلرله برلشدکلری هنکامده روس دونانماسنه غالب وقره‌دکزه‌حاکم اولدوغمزی ادعا ایدنلر وغزته‌لرله نشر ایتدیرنلر چوق بولوندیسه‌ده بومدعانك بطلانی قره‌دکز ساحلنده‌کی شهر وقصبه‌لرك وارکلی کومور معدنی اوجاقلرینك بومباردمان ایدلمسی ، طربزونه یوزبیکارجه‌لیرا قیمتنده اسلحه ، مهمات و مالزمهٔ حربیه نقل ایدن سیرسفائنهٔ منسوب واپورلرك روسلر طرفندن باطیرلمسی ، قره دکزك جنوب ساحلنده الیوم دیره‌کلری مشهود اولان مغروق واپورلرك وجودیله اثبات اولونور. بناءً علیه ، حرب اثناسنده ایجاب ایدن مواقع ومناطقه اسلحه ومهمات حربیه وقوهٔ معاونه سوق و نقلی ایچون یوللرمز ، شمندوفرلرمز و سائر وسائط نقلیه‌مز مفقود و یالکز آناطولی قاغنیلریله بر مقدار آتلی آرابه‌ودوه‌لرمز موجود ایدی .

اشتراك ایده‌جکمز حرب عمومیده مملکتك وضعیت جغرافیه‌سی ایجابندن اولهرق شرقده آناطولیده، جنوب شرقیده‌عراقده، جنوبده فلسطینده ودشمنك مرور و ده‌بارکمانه مانع اولمق ایچون کلیبولی شبه جزیره‌سنده ؛ هنوز احوال ووضعیتی غیر معین اولان بولغارلره قارشی شرقی تراکیاده ، بحرسفیدوبحرسیاه ساحللرینك محافظه‌سی ضمننده اشبو دکزلر ساحلنده قوت جمع ایتمك وجبهه تشکیل ایتمك مجبوریتلری قارشیسنده بولوندوغمزدن بو منطقه‌لرده آچیله‌جق جبهه‌لره هانکی و سائطله معاونتده بولونوله‌جقدر ؟ حالمز ووسائطمز ، واپور، شمندوفر و سائر وسائط نقلیهٔ حاضره‌نك موجوداولدیغی زمانلری آکدیردیغی

جهتله دشمنك اعظمی بر هفته‌ده قوت یتشدیره‌بیله‌جکی برنقطه‌یه بزم قوت یتیشدیرمه‌مز آیلره محتاجدر . متفقلردن تدارك ایدیله‌جك اك صوك وسائط نقلیهٔ سریعه اولان اوتوموبیللرله بو احتیاجك تطمین اولونه‌جغی بعضیلری طرفندن ادعا ایدلمش ایسه‌ده بوقبیل وسائط نقلیه‌نك استعمالی منتظم یوللرك وجودینه متوقف وبزده‌ایسه بویوللر غیرموجود اولدوغندن بالاده تعداد ایدیلن مختلف جبهه‌لره معاونت ایچون یا آنقره‌یه ویا قونیه‌نك شرقنده کائن اولوقشله‌یه قدرتك خطلی آناطولی‌دمیریولندن ؛ عراق جبهه‌سنه معاونت ایچون دیاربکر و موصلدن بغداده قدر دجله نهرنده کلکلردن وجرابلسدن اعتباراً فرات نهرندن شاخطورلردن استفاده ایتمکدن باشقه چاره یوقدی . بك قدیم اولان اشبو وسائط نقلیه‌نك عددی ایسه‌محدوداولمقله‌برابرصولرك آقیندیسنه‌تابع اولدوقلرندن و مجرانك چول قسمنده آقینتی جزئی ایدوکندن بطی‌الحرکه برر وسائط نقلیه اولان کلك و شاخطورلرله ، سریع السیر نقلیه واپورلری وشمندوفرلره مالك دولتلر رقابته قالقیشمق اثرجنت اولور .

مصره استیلا ایتمك خولیاسیله معان و غزه‌دن سوق اولونه‌جق قوتلره مقتضی مهمات و ارزاق آنجق دوه ، استر ومرکب کبی چارپالرله غیرکافی مقداردە یتیشدیریله‌جکندن تیه بنی اسرائیلده حر - کات عسکریه اجرا ایده‌جك قوتك دها بدایت حربده محرومیت ایچنده قالمه‌جغنه شبهه ایدیله‌مز .

٣ : قوت ـ آلمان و آووستریالیلرله بالاتفاق حرب ایده‌جکمزه نظراً ایکنجی ماده‌ده کوستریلن مختلف جبهه‌لره عینی زمانده ، کافی

و دشمنی توقیفه مقتدر قوت چیقاروب چیقارامیه‌جغمزی ولزومی قدر قوت چیقاریله‌بیلدیکی فرضیه‌سنه کوره عسکرك قوهٔ بدنیه وحیاتی محافظه وتأمین ایده‌جك مالزمهٔ حربیه وماً کولاتك نه‌صورتله یتیشدیریله‌بیله‌جکنی ، حربك اوچ بش سنه امتداد ایتمسی احتمالارینه قارشی اربیه‌جك قوتك نه‌وجیله وکیملرله تلافی ، تقویه وتجدید اولونه‌جغنی درپیش ایتمك مسائل مهمهٔ حربیه‌نك اساسیدر .

٤ : وسائط ومالزمهٔ حربیه — مملکتده اعمال اولونان وسائطله حرب ایدلدیکی ، یعنی چاقاقلی تفنك ، قیلنج وپالا قوللانمق دورینك چوقدن ماضی‌یه قاریشمش اولدوغی کوندنبری طوپ ، تفنك ، جبخانه ، مهمات . مالزمه ووسائط سائره وحرب کیمیری ، مبایعه صورتیله آوروپادن تدارك ایدلمکده‌در . حربك دوامی مدتجه انسانجه ضایعات اولدوغی قدر اسلحه ومهمات ضایعاتی‌ده وقوع بولور . حرب ئناسنده بیطرف دولتلر حقوق دول احکامی موجبنجه اسلحه وجبخانه نقصانی تلافی ایچون بو کبی احتیاجاتی هم صاتمازلر وهم مملکتلرندن کچیرمزلر . بو تقدیرده ، اردوده طوپ ، تفنك وجبخانه ضایعاتی ایله حربده ثبات وامید موفقیت تناقص ایدر ، قابلیت حربیه سقوطه باشلار . ٩٣ سفرنده اولدوغی کبی یا منابعك قورومسیله دشمنله عقد مصالحه ایتمك مجبوریتی حاصل اولهرق مغلوباً صلح یاپیلیر ویاخود ٣١٣ یونان حربنده کورولدیکی وجهله وسائط حربیه‌مز دوچار نقیصه اولمدن دشمن مغلوب اولهرق صلح تکلیف ایدرسه غالباً عقد مصالحه اولونور .

حرب عمومیده ایسه ، صربیه حکومتی هنوز موجودیتنی محافظه

ایتمکده اولدوغی ، بولغارستان و رومانیاده بیطرف بولوندوقلری جهتله یکی ،تفق اولان آلمانیا و آووستریانك بزه کوندره جکی وسائط حربیه‌نك یوللری قپالی بولوندوغندن و بالقان محاربه‌سندن متولد اسلحه، مهمات ضایعاتی اویله آز بر زمان ظرفندن تلافی ایدیله‌میه‌جکندن برای تعلیم‌ده‌بولوه جلب اولونان افراده شنایدر ، ویچستر ، مارتین‌و حتی . ومایلیده بولغارچه‌لرندن آلنان بردانقه وغیراتفنکلری و برلمشدی. اسکی بیلدکلردن برطابور قوماندانسه ، هانکی جنس تفنکله مسلح اولدوغنی صورمشدم . جواباً ، « قرق ایکیلك » دیه‌رك شنایدر تفنکلریله مسلح اولدوغنی ایما ایتمشدر .

بو کونکی محاربه‌لر ، برفن محاربه‌سیدر . بزده دینامیت ، بومبا بوغوجی غاز اعمالی مجهول ، ودکل اردوده حتی مملکتده دخی کرك بولونلری و کرکسه تحت البحر ، طیاره ، تللی و تلسز تلغراف ، تلفون طاقملرینی اعمال ایده‌جك فابریقه و مؤسسات مفقود اولدوغندن اسلحه و مهمات کبی وسائط سائره حربیه‌نك ده آوروپادن مبایعه‌سنه مجبوریت وار ایدی .

درسعادتده ، اجنیاجات حربیه‌دن یالکز جبخانه اعمالی ممکن اولمالی که ، اعلان حربدن اول بغداده ایکن حربیه نظارتندن آلدیغم برتلغرافنامه دخی ، کرك بغداد دبویلرنده و کرکسه تجاران نزدنده بولونان کوکورت ، کهرچله ، آسید سولفریك ، قورشون و دها بو ایشلره یارار اجزا و معادنك همان‌درسعادته کوندرلمسنی مشعر ایدی . بغدادن کوندریله‌جك بو قبیل موادایله مهمات حربیه احضاری و

حرب ايدلمسى ؛ ايشيدنلرك معنوياتنى اخلال ايتمشدر .

٥ : اسكى ويكى متفقلرله مناسبات سياسيه و روابط قديمه — آلمانلرله آووسترياليلرك نه كريد مسائلنده و نه ده بالقان اختلاللرنده بر كونا مظاهرتلرى كورلمدكدن باشقه ، طرابلس غربك ايتاليانلر طرفندن استيلاسنده ، كندى متفقلرى اولمق حسبيله ايتاليايه ، بلاسبب طرابلس غربه و قوعبولان تعرضنده نماشانده بولونمشلردر .

حكومات مذكوره‌نك ، بالقان حربنك كرك بدايتنده و كرك نهايتنده بزه هيچ بر معاونتلرى كورلمه‌مش وبالعكس ، آووسترياليلر بولغار قرالى فرديناندى جسارتلندير مشلردى . بونك‌ده دليلى ، بالقان حربندن عودتمده ، : كوروشمك اوزره‌حربيه نظارتنده نزدمه كلمش اولان آووسترياى آتاشه‌ميليتەرينك: « يونان وصربلرك بولغارلره‌قارشى حربه باشلادقلرى اثناده مديه ـ اينوز خطى كريسنده بولنان عثمانلى اردوسنك ادرنه‌يه درغرو ايلريله‌ميه‌رك خط مذكورى محافظه ايتديكى تقديرده بويوك بر بولغارستان تشكل ايدرك روسيه‌نك استانبوله استيلاسنه مانع اولەجغنى وبولغارستان كوچوك قالديغى تقديرده‌روسلرك بو استيلالرينه قارشى وظيفهٔ ممانعتى ايفا ايده‌ميه‌جكنى » سويلمسيدركه بو سوزلرى حيرتله ديكلدكدن صوكرا ، « عثمانلى اردوسنك ادرنه‌دن دها ايلرى‌يه كيتمك اوزره حركت ايلمسى موافق مصلحت اولدوغنى » دلائليله ايلرى سوره‌رك مناقشه‌ده بولوندق . موما اليه بولغارستانك بويوك اولمسنى التزام ايتديكنى تكرار ايلمسنه مبنى ، صرب ضابطانك آووسترياى حقنده پرورده ايتدكلرى حسياتى ميدانه قويارق بالقانلرده

عثمانليلرك دوچار اولدقلرى عاقبته آووستريالىلرك‌ده دوچار اولەجقلرينى واسطه‌سلاولرجه بالقان ايشلرى اكمال ايدلمش اولدوغندن آرتق نوبتك آووستريالىلره كلديكنى بيان ايلدم . بونك اوزرينه موما اليه ، بر آز قيزارروب بوزارارق مساعده طلب ايتدى . يارم ساعت صوكره‌ده ، يانده اسكوبدن طانيديغم موزەل نامنده برذاتله آلمانيا آتاشه ميليتەرى كلدى . بوده ، عينى مسئله حقنده مطالعه صوردىغندن آووستريا آتاشه ميليتەريله جريان ايدن مباحثەنى حكايه ايلدم . موماليه آووستريا آتاشه ميليتەرى كبى پروپاغاندا مقصديله كلديكنى بيان ايدەرك وداع ايتدى .

آلمانلر ، شرق مسئله‌سى ايچون برداملە يورمانيالى قانى دوكەمك ، بر مارق صرف ايتەمك ويا اكز بحر سفيده ، تريسته ليمانىنه مالك اولمق وبوكا مقابل ايسه آووستريالىلرك ، ظهور ايدەجك بر بحراندن بالاستفاده ما كدونيا وسلانيكەى استيلا ايتملرينه مخالفت ايتەمك دستورينى تعقيب ايدەرك ظاهراً بزه محب كورونمك فرصتنى فوت ايتمەمشلردر .

آووستريايه كلنجه ، بوده ، روم ايليدەتوركيانك انحطاطى آووستريا محاربەلريله باشلامش ، روس سفرندن صوكره بوسنه هرسكى يوتارق كنديسنى روم ايليده توركيايه وارث عد ايلمش بر دولتدر . اولكى قره طاغ محاربانتده ، اسمنى درخاطر ايدەمديكم بر آووستريا جنرالى قوماندانسده ترتيب اولنان چتەلرله بزه قارشى قره طاغه ظهير اولدينى كبى قاتارو ليمانى عسكرى اخراجاتنه سد ابدەرك هرسكه اولان سوقيات عسكريەسنى اشكال وتصعيب ايلمش هر سنه آرناوودلرى حكومت

سنیه علیهنه تحریك ومسائل سیاسیه احداثندن کری قالمامشدر .
صوك زمانلرده ، سلانیك ، مناستر ، قوصوه ولایتلرنده اجرا اولونان تنسیقات واصلاحات اثناسنده اوچ ولایتك ژاندارمه‌سی کبی امور مالیه‌سنك‌ده تحت مراقبه‌یه آلنماسنه آوروپا دولتلرنجه قرار ویرلمش ایکن ، بو کیفیت حقوق حکمرانی‌یه مخالف اولدوغندن باب عالیجه رد ایدلمسی اوزرینه دول معظمه‌نك تکلیفی قبول ایتدیرمك اوزره آووستریا دونانماسی سلانیك صولرینه کلهرك ولایات ثلثه امور مالیه‌سنك مراقبه آلتنه کیرمسنه دولت علیه‌یی مجبور ایتمشدر . مع مافیه بالقان حربندن صوکرا ، آووستریا ایله آره‌مزده بر ایکی حکومت تشکل وتوسع ایتمکله آووستریا ایله حدود مناسباتمزده زائل اولمشدر . آنجق ، آناطولیدن حصهٔ نفوذ تقسیمنده آووستریا حکومتی‌ده آطنه وحوالیسنی کندی نفوذی آلتنه آلهرق مشکلات ایقاعندن کری طورمامشدر .

اسکی متفقلره کلنجه : جنتمکان سلطان عبدالمجید خان دورنده روسلرله وقوعبولان « قریم سفری » نده ، فرانسزلری‌ده یانه آلهرق معاونتمزه کلمش اولان انکلتره حکومتی ، عهدنده وفادار اولدوغنی کوسترمش و ۹۳ سفرنده آیاستفانوس معاهده‌سیله غائب ایتدیکمز روم ایلینك تراکیای غربی ، ماکدونیا وآرناوودلق قسمنك آنا وطنده قالمسی ایچون برلین قونغره‌سنی تشکیل وآیاستفانوس معاهده‌سنی تعدیل ایتدیرمشدر .

سلانیك ژاندارمه قوماندانلغنده بولوندوغم اثناده واردارك منصب جهتلرنده اوت بچمکله مشغول اولان بولغار عملهلرینه روم

چته‌سی طرفندن آتیلان سلاحلردن سکز بولغارك قتل ایدلدیکی خبری سلانیکه عکس ایدر ایتمز فوق‌العاده تلاشه دوشن وهمان روم چته‌سنك دردستله حقلرنده اك آغیر جزا ترتیبنی التزام ایدن بر روس میر-آلای : « بو دوکولن قانلرك سبب انکلیزلردر . آیاستفانوس معاهده‌سنی تعدیل ایتدیرمه‌مش اولسه‌لردی بو قانلر دوکولمزدی » سوزلریله انکلیزلر علیهنده یك چوق تفوهاتده بولندی . بو صره‌لرده ، بولغارلر روسلر ایچون اوقدر مرغوب ایدیلرکه ، روم چته‌لری طرفندن بر بولغار قتل ایدلسه تکمیل روس ضابطلری تحقیقاته قوشارلر وبر بولغار چته‌سی اوتوز روم اولدورسه روس ضابطلری طرفندن هیچ بر شکایت صادر اولماز واهمیت ویرلمزدی .

احوال مبسوطه‌دن آکلاشیله‌جغی اوزره ، انکلیزلر ، منافع سیاسیه‌لری نقطهٔ نظرندن بزه معین اولدیلر ؛ بزده ، بو معاونتدن مستفید اولدق . برلین قونغرسنك ختامنده :

C'est la deuxième fois que nous délivrons la Turquie

دیین انکلیزلرك بودفعه دخی :

C'est la troisième fois que nous avons délivré la Turquie des usurpateurs.

دییه‌جکلرینی ظن ایدرم .

بناءً علیه ، توركیه‌نك ضررینه تأمین منافعه ساعی اولان آلمانیا، آووسترپا دولتلریله بالاتفاق اسکی دوستلرینه خصم اولان هیئتك وطنك

منفعت ومضرتی تفریقدن عاجز اولدوقلری ، یاخود قصداً مملکتی فلاکته سوروکلدکاری استدلال اولونور .

٦ : وضعیت جغرافیه — روسلرله براً وبحراً هم حدود اولدوغمز کبی انکلیز وفرانسزلرلهده بحراً هم حدود بولوندوغمزدن بو اوچ دولت معظمه وجسیمه‌یه قارشی آناطولی ، عراق ، سوریه کلیبولی ، چناق قلعه وتراکیا جبهه‌لرنده وسواحل ابحارده بولوندیره‌بیله‌جکمز قوث ، بو اوچ دولتك سوق ایده‌جکی قوای عسکریه طرفندن یاپیله‌جق حرکات تعرضیه‌یی توقیفه مقتدر اوله‌بیله‌جکمی ؟

دردنجی ماده‌ده ایضاح ایدلدیکی وجهله عندالایجاب سیر سریع ایله بو جبهه‌لره دشمندن اول قوت سوق ایدیله‌بیله‌جکمی ؟

حربك جریانی اثناسنده ، آناطولی جبهه‌سندن عسکر آله‌رق عراق جبهه‌سنه ، عراقدن آناطولی جبهه‌سنه ایکی آیلق یورویشله عسکر سوق ایتمکدن متولد یورغونلق ، سفالت ومسافه‌نك اوزاقلغی ، عسکرك قوهٔ بدنیه وقابلیت حربیه‌سنی اخلال وتنقیص ایتمشدر . حربك ادوار وصفحات مختلفه‌سنده بعضاً ظهور ایدن بویوك فرصتلر وقت‌وزمانیله قوهٔ معاونه‌نك ورود ایده‌مسندن ویا ورود ایدن عسکرك یورغون وبی‌تاب بولونمسندن دولایی غائب ایدیلیر . بوندن باشقه ، وسائط ومنابعمزك ، اوزون مدت دوامی محتمل اولان بر سفری تأمین ایدوب ایده‌میه‌جکنی‌ده هر آن کوز اوکنده بولوندورمق ایجاب مصلحتدن ایدی .

بالعكس ، آلمانيا وآوستريا ايله هم حدود بولونمديغمزدن بوايكى حكومتك تعرضلرندن اشتباهه محل يوقدى . تورکيه ، انكلتره وفرانسه تفاقنه داخل اولدوغنه كوره روسيه‌نك نعمت‌ديده‌سى اولان‌بولغارلرده انكلتره ، روسيه وفرانسه اتفاقنه داخل اوله‌رق حرب عمومينك بش سنه دوامنه محل قالمازدى .

شوحالده ، بلا تأمل وبلا لزوم آلمانيا ـ آووستريا اتفاقيله دول ائتلافيه‌يه قارشى حرب ايدلمسنك نه قدر معناسز بر اثر جنت اولدوغى تظاهر ايدر .

٧ : وقايع تاريخيه : وقايع تاريخيه نظر اهمانه آلنيرسه ، انكليزلر٥قارشى آبلوقه‌اعلان‌ايدن‌فرانسه‌ايمپراطورى برنجى‌ناپوليون١٨٠٥ ده آووستريالىلرى آووسترليچده ؛ ١٨٠٦ ده پروسيالىلرى يه‌ناده ؛ ١٨٠٧ ده روسلرى آيلو وفريدلاندده ؛ ١٨٠٩ ده آووستريالىلرى تكرار واغرامده مغلوب ايده‌رك ١٨١٢ ده روسلرله يابديغى محاربه‌ده موسقووه‌يه قدر كيتمشدر . ناپوليونك فلاكتنى‌موجب‌اولان موسقووه سفرندن صوكرا ، آوروپا دولتلرى مشار اليه عليهنه اتحاد ايده‌رك ١٨١٥ ده فرانسز اردوسنى واتەرلوده منهزم وپريشان ايتمشلر وبونك اوزرينه ، ناپوليون دخى انكليزلره دخالت ايلمش وسنت ەلن آطه‌سنه كوندرلمشدر .

انكليزلرك جان داماری هندستان وبونك كليدى مصردر . بوايكى مملكته كوز ديكەرك انكليزلرله حربه قيام ايدن بردولته‌قارشى ،انكلتره حكومتى ، ـ تاريخك كوسترديكى وجهله ـ كرك منافع‌سياسيه‌وكركسه منافع اقتصاديه وسائره‌دن دولايى برويا بر چوق حكومتلرى اتفاقنه

آلەرق مقصدینه نائل اولونجیه قدر حرب ایتمکی ویا بوتون بوتون محو اولمغی الك بویوك دستور سیاست اتخاذ ایتمش وبو اوغورده هر درلو ترتیبات و تدابیری اولدن احضار ایلمش بر دولتدر . بناءً علیه بز ، کم آلات و نقصان ادواتله انکلتره ، فرانسه ، روسیه کبی اوچ دولت معظمه یه قارشی حربه داخل اولمق حرکت مجنونانه‌سنی ارتکاب ایله ذاتاً تحمل فرسا دیونه مستغرق زوالللی ملتی ، دها تصوری بیله تویلری اورپرته جك درجه‌ده مدهش وباش دوندوروجی بر یکونه بالغ اولان بورجلر آلتنده أزه‌رك پاره‌لری خیالی غایه‌لر آرقه‌سنده صرف واستهلاك ایلدك .

اون بش میلیون لیرا تخصیصات حربیه ایستیلدیکی زمان ، هانکی قوت ایچون بو قدر تخصیصات طلب ایدلدیکنی آرامقسزین قبول ایتدك . اداره‌سزلك یوزندن غائب ایدیلن طرابلس غرب ایچون هوائی اولەرق بر میلیون کسور بیك لیرا صرف ایتدکدن صوکرا حرب عمومیده‌ده طرابلس غرب خیالاتی آرقه‌سنده ینه برچوق پاره‌لر دوکدك . واهی تشکیلات خصوصیه‌لره ربط قلب ایده‌رك پاره‌لری اولوقلردن آقیتدق .

وقایع تاریخیه‌یه نظراً ، بو حرب عمومی بدایتلرنده یا ، انکلیز طرفنی التزام ایتمك ویا ، صوك رادیه قدر بیطرف قالمغه چالیشمق بزم ایچون اهمیتله نظر مطالعه‌یه آلنه‌جق ایکی مسئله ایدی . علی الخصوص بالقانلرده بولغارلرك وضعیتی هنوز مجهول اولدیغی وکلیبولی شبه جزیره‌سنده انکلیزلرله حرب ایدلدیکی بر هنکامده بولغارلر دول ائتلافیه طرفنی التزام ایده‌رك کلیبولی مدافعه‌سنده بولنان اردونك یانه وپایتخته دوغری تجاوزه باشلامش اولدقلرینه کوره احوالك کسب ایده‌جکی شکل ورنکی درپیش

ایتمك ایجاب ایدردی . بالقان حربندن صوکرا ، قارشیمزده ایکنجی روسیه اوله‌رق بر بولغارستان ظهور ایتمش اولدیغندن اك مهم مشغله مزی ، بولغارلره قارشی قوتلی ومتبصر بولونمق خصوصلری تشکیل ایتملی ایدی .

بیطرف قالدیغمز حالده قرال قسطنطین زمانندهکی یونانستانك اوغرا- دیغی وضعیت وعاقبتی نظر مطالعه‌یه آلان بعضیلرینك ادعالری وجهله حکومت ثمانیه‌ك ده عینی حاله دوچار اوله‌جغی وبناءً علیه . استانبولی محافظه ایچون حرب عمومی‌یه کیرمك بزجه غیر قابل اجتناب برکیفیت اولدوغی ایلری سورولمکده ایسه‌ده آلمانیا ایمپراطورینك همشیره‌سی اولان یونان قرالیچه‌سنك تأثیریله یونانیلرك‌ده تورکلر کبی آلمانیا ، آووستر اتفاقنه داخل اوله‌رق قوتلرینك دها زیاده آرتاجغنی درپیش ایدن سیاسی انکلیزلرجه ، وه‌نیزه‌لوسی الده ایتدکدن صوکرا یونانیلراوزرینه تضییقی آرتدیرمق ، اقتضای حال وایجاب مصالحتدن کورولمشدر . اشبو تضییقات نتیجه‌سی ، آلمان طرفداری اولان قرال قسطنطینه ترك تاج و تخت ایتدیردی . یونانیلری کندی اتفاقلرینه ادخال ایدن دول ائتلا- فیه ، قوتلرینی تزیید و ماکدونیاده سربستئ حرکتلرینی تأمین ایلدیلر .

بیطرفلغمزی محافظه ایتدیکمزه نظراً ، مازوریا باتاقلقلرنده ایکی دفعه هزیمته اوغرامش اولان روسیه حکومتی ، بو مدت ظرفنده آناطولی‌یه تعرض ایتمه‌جکی حقنده بزه تأمینات ویره‌رك قافقاسیاده‌کی قوتلرینی کندی غرب جبهه‌سنه سوق ونقل ایتمك مجبوریتنده بولوندیغندن آناطولیدن امین بولنه‌جق ایدك .

ینه بیطرفلق زمانده ، انکلیز وفرانسزلرك روسلره ال ویرمك ویوغازلری کچمك ایچون جبر استعمالنه قیام ایده‌جکلری و بیطرفلغمزی طانیمیه‌جقلری فرضیه‌سی ، پاپیله‌جق تضییق نتیجه‌سنده دولت‌علیه‌نك ده آووسترپا ، آلمانیا اتفاقنه داخل اوله‌رق دشمنلرك کسب قوت‌ایتمسی، ملاحظه‌سنه مبنی حکمدن ساقط اوله‌جق ویونانیلره‌پایلان‌جبر و تضییقك بو ملاحظه‌یه بناءً بزم حقمزده تطبیق ایدلمیه‌جکی اغلب احتمال ایدی. انکلیزلرك اتفاقنه داخل اولدیغمزه کوره ، بالطبع بزه‌تأمین‌ایده‌جکلری منافع سیاسیه واقتصادیه صوك زمانلرده آلمانلرك‌لهنین‌حکومتیله‌یاپدقلری معاهدهٔ خفیه ایله بزه پایلان وصوك دفعه طلعت پاشانك برلینه کیتمسنی موجب اولان دسایسه مشابه اوله‌ماز . چونکه ، انکلیزلر عهدلرنده وفاکاردرلر . ینه بعضیلری انکلیز وفرانسزلرك استانبولی روسلره وعد ایتدکلرینی میدانه توپارق پایتختی قورتارمق ایچون حرب‌عمومیده آلمانلر طرفنی التزام ایتمك مجبوریت قطعیه‌سی آلتنده‌بولوندوغمزی ادعا ایدیورلر.

١٨٩٤ تاریخنده‌بلچیقاده چیقان بر رساله‌ده ، استانبولده روسلر تورکلره خلف اولوب آیاقلرندن برینی بوغازلره ودیکرینی اقصای‌شرق دکزلرینه وضع ایدرلرسه مدنیت اسکی دنیادن یکی دنیایه هجرته مجبور اوله‌جغندن روس استیلاسنه کارشی استانبولی محافظه ایچون بالقان حکومتلرینك بالاتحاد صرف ماحصل غیرت ایتملری و جیبه‌دن ایسه‌ده یونلرك‌ده آرالرنده‌کی رقابت اتحادلرینه مانع اولدوغندن آوروپا دولتلرینك تشکیل ایده‌جکلری بهنته‌ر ناسیونال بر قومیسیون واسطه‌سیله استانبولك محافظه و حمایه‌سی توصیه اولونمقده ایدی . استانبول و

بوغازلرك روس النه دوشه‌رك قره‌دكزك بر روس كولی اولمسی، آورو-پا دولتلرينك منافع سياسيه و اقتصاديه‌لرينه كلياً مضر اولدقدن باشقه روسلرك سويش قنالنه يقين اولان مملكتلره صاحب اولمارى انكليزلرك هند مصره‌كی منفعتلرينه قطعياً منافی اولدوغندن انكلتره و فرانسه‌نك ،استانبولك روسلره انتقالنه هيچ بر زمان مساعده ومساعده ايده‌ميه‌جكلری برامر آشكار ايدی .

٩٣ سفرنده ، آياستفانوسه قدر كلمش اولان روسلر ، انكليز قورقوسی اولمسيدی عجبا استانبولدن چيقارلرميدی ؟ عصر-لردنبری روسلرك استانبولده كوزی اولدوغی انكار اولونه‌ماز . فقط، بوكامانع اولان قوتمزدن زياده، آوروپا سياستی دكليدر؟ حتی روسلرله ولغارلرك آره‌سی ايپلشدكدن صوكرا وارنه، بوغاز طريقلريله قولايجه استانبول اوزرينه يورومك ايچون روسلرك بولغارلرله اويوشدوغی غزته‌لر نشر و بوبابده آثارتلاش ابراز ايدن انكليزلر دكليدر ؟

٨ : اهالی ايله حكومت آره‌سنده‌كی رابطه و محبت متقابله —

ممالك عثمانيه ، عناصر مختلفه‌دن مركب اهالی ايله مسكون اولوب حربده سلاح استعمال ايده‌جك واسطه دخی اهاليدن جلب اولنه‌جق افراد اولدوغندن حكومتك ، اهاليسنك توجه واعتمادينه مظهر اولمش بولونمسی ايجاب ايدركن مملكتك هر كوشه‌سنده حكومته قارشی عدم اعتماد موجود ايدی . سوريه وخطهٔ عراقيه‌ده‌كی عرب اهالی ،حكومت عليهنه تحريك ايدلمكده وحكومتك معاملات واجراآتنه نظر استخفاف ايله باقمقده ايدی .

بغداده کیتدیکم صره‌ده ، ابن‌السعوددن شهید محمد فاضل پاشایه کلن بر مکتوبی اوقودم . بونده : « اتحاد حکومتی ابن‌الرشیده هر ایستدیکنی ویردیکی حالده حقمده بر بدوی شیخنه یاپیلمسی لازمکلن حرمته بیله مظهر اولدیغمدن دولایی چوجوقلردن متشکل حکومته اعتماد ایده‌م . » عباره‌سی محرر ایدی .

عراقده الده ایدیلن بیاننامه‌لرده : « کرك تورکلره وکرك انکلیزلره تابع اولمش ، هپسی بردر . اسارت ، اسارتدر ؛ عرب مملکتلرینی صاتان تورکلردر . بغداد قول اردوسنك ارضروم‌ه دوغرو حرکتی اثناسنده ، تورکلر ، اهالینك حیوانلریی وبیه‌جکلرینی جبراً الارندن آلدیلر . قادینلری بیوایه وبیکس براقدیلر . عسکری ، سمت جهوله کوتوروت اوراده اتلاف ایده‌جکلرندن قطعاندہ بولنان تورك ضابطانی اولدیروب مأوالرکزه عودت ایدیکز » دینلر ، حکومتك ممنون ایده‌مدیکی اهالیدر . ساخته صداقتیله بی شعور حربیه ناظرینی ، هیچ کیمسه‌یه اینانمایه‌جق صورنده اغفال ایدن بصره‌لی نقیب زاده طالبك بصره ولایتنده اوینادیغی رول‌ده باشقه‌در .

طالبك فنا بر آدم اولدوغنه دائر واقع اولان اشعارات مکرره‌مه ، طالب حقنده‌کی سوء ظنك ازاله‌سی توصیه اولونمقده ایدی . جبهۀ حربه چیقاره بیلدیکمز یدی ، سکز یوز عسکره آرقه‌دن ، یاندن آتش ایدنلرك عربلر اولدوغی حربیه نظارتنه بیلدیرلدیکی صره‌ده ، جهاد اکبر اعلانی مناسبتیله بزه قارشی سلاح استعمال ایدن بدویلرك ، صفلرمزه داخل اوله‌رق دشمنله حرب ایده‌جکلرینی یازانلر عجبا هانکی اساسه استناد ایدیورلردی ؟

بدایت حربده ، عراقده یرلی افراد محاربه خطندن فرار ایتدکاری جهتله الده بك آز قوت قالمش اولدوغندن بر مقدار کرد کوکلوسی کوندرمسنی موصل والیسی سلیمان نظیف بك افندیدن رجا ایتمشدم .

بوخصوص ایچون دهوك قضاسنده جمع ایتدکاری ۷۰۰ کوکلو ، نره ده وکیملرله حرب ایده جکلرینی مشارالیهدن استفسار ایتملریله ، انکلیزلرله حرب ایتمك اوزره بصره یه کیده جکلری کندیلرینه بیلدیرلمسی اوزرینه ، « انکلیزلر ایی انسانلردر و بز اونلرله خوش کچینیر ، قیز آلیر ویریرز » دیدکدن صوکرا داغلمش اولدقلری رسمی تلغرافلرله ثابتدر .

خاقی جهاده تشویق ایچون مجتهدلردن فتوی ایستینلره بر مجتهد: « جهاد اکبر عمومی اوله بیلیر ، خصوصی اوله ماز » دیه رك جواب رد ویرر . ایشته بو وجهله ، حرب ایده جکی تخیل ایدیلن اهالیدن بر قسمنك معنویاتی قیریق ، عقیده سی بوزوق ایدی .

بصره ده ، طالبك ناشر افکاری اولان « دستور » غزته سنك حکومت علیهنه بازدیغی بندلر ، بلکه جرائد اجنبیه نك قوللانمدیغی لسان وتفوهاتله مالی ایدی .

بغداد نقیب الاشرفی سید عبدالرحمن افندیله مباحثه ایدرکن حضرت پیغمبرك نشر وتأسیس بویوردقلری احکام دینیه وشرعیه نك تأمین دوام وتشدید بقاسنك قوم نجیب عربه عائد اولدوغنی ، بو اوغورده بك جوق مجاهدین عربك افنای وجود ایلدکرینی بیان وعربلردن صکرا ظهور ایدوب عین دینله متدین ، عین شریعت احکامنه تابع اولان وبو دینك امر محافظه سی خصوصنده آلتیوز سنه دنبری قانلرینی ایثار ایدن

تورکاره قارشی عربلرك متشكر اولمامری لازمه‌دن ایکن اشبو ایکی عنصر مسلم آره‌سنده‌کی اسباب نفاق وشقاقی سؤال ایتدم .

جواباً مشار الیه ، اخیراً حکومت مرکزیه‌جه التزام اولونان اداره ومعاملاتك ایکی عنصر آره‌سنه القای نفاق ایلدیکنی سویلدی .

بو حوالیده ، عدم مرکزیت وعربستان ، سوریه وعراقده لامرکزیه فکرینك اویاندیغی تاریخدن بری ممالك عثمانیه‌ده متمکن عناصر مختلفه حکومته قارشی عدم اعتماد حسی پرورده ایتمش اولدوغندن حکومت مرکزیه ، عربلری اغفال واسکان ایچون بر ادارهٔ خصوصیهٔ ولایت قانونی احداث وتطبیق وعراق‌ایله سوریه‌دن برر ذاتی سه‌ناتور انتخاب وتعیین ایلمشدر . بو قانون موجبنجه ولایت انجمنلری تشکیل، مأمور وکتبه تعیین اولنه‌رق بلدیه‌لر وارداتندن افراز اولونان بعض حصه‌لر وسائره ایله برده واردات کوسترلمش درکه ، بو واردات آنجق قانونك تعیین ایتدیکی مأمورلرك مصرفنی تلافی ایده بیلدیکندن بو تشکیلاتده ولایتلرك اعمار وترقیسنه ، ولایت خلقنك تأمین رفاهنه نافع بر جهت کورولهمش اولمسنه مبنی عموم ولایتلر ایچون علی التخمین سنوی ٧٠ : ٨٠ بیك لیرا مصرفی موجب اولوب مملکته هیچ بر فائده تأمین ایده‌مین بوقانونك تطبیقندن صرفنظر ایدلمسی تصرفی انتاج ایده‌جکنی ٣٣٠ سنه‌سنده بغدادده داخلیه نظارتنه یازدم .

بغداد ولایتی داخلنده کشت وکذار ایتدیکم اثناده ، هر یرده عدلیه حقنده اوزون اوزون شکایتلر ایشیتدم . اجرا آت عدلیه‌نك عادلانه اولمامسندن ناشی عموم آره‌سنده عدلیه‌دن شکایت مهم بر مسئله حالنی آلمشدی . بغداد ولایتنك احوال عمومیه‌سی وبونك اصلاحی

حقنده سنهٔ مذکوره‌حزیرانده داخلیه نظارتنه تقدیم اولونان لایحه‌نك برماده‌سنده : « عدلیه دائره‌سنده ویریله‌جك بر ضیافته عشائر خلقی دعوت ایدلسه عدلیه دائره‌سنه کیرمه‌مك ایچون اشبو دعوته اجابت ایتمزلر » جمله‌سی محرر ایدی .

قایتولاسیونلرك الغاسنه دائر داخلیه‌نظارتندن آلنان تلغرافنامه‌دن صوکرا عدلیه نظارتندن کلن دیکر بر تلغرافنامه‌ده ، قایتولاسیونلرك الغاسی مناسبتیله تبعهٔ اجنبیه دعوالری محاکم‌عثمانیه‌ده‌رؤیت‌ایدیله‌جکندن بغداد مأمورین عدلیه‌سندن تبدیلی لازمکلنلر اولدوغی حالده اشعاری ازبار قلنمسنه مبنی یازیلان جوابنامه‌ده مأمورین عدلیه الك کزیده واك عفیف مأمورلردن اولسه‌لر بیله هیچ بردولتك ، نه بزم خراب عدلیه دائره‌لرینه ونه‌ده حبسخانه اتخاذ ایدیلن ایزبه‌لره تبعه‌لرینی کوندرمیه‌جکلرینی علاوةً بیان ایلمشدم .

بالاده ، سکز ماده‌ده تعداد وتفصیل ایدیلن خصوصات ، حرب حقنده قرار اتخاذندن اول سنجیدهٔ میزان تدقیق ایدیله‌رك حاصل اولهجق نتایجه ومملکتله اهالینك قابلیت ، حسیات مادیه ومعنویه‌سنه نظراً حرب عمومی بدایتلرنده بر خط حرکت تعیین وتقریر ایدلمش اولسیدی ، غیر قابل تلافی ضایعات وفلاکتلره میدان ویرلمه‌مش اولوردی . مع‌التأسف ، وطنپرورلك کسوه‌سی آلتنده اجرای جنایت ایدنلرك محصول احتراصات وجهلی اوله‌رق وطن وملت قربان‌ایدلمشدر.

انور پاشاوطرفدارلرینك ملی مفکوره خیالاتی

مشروطیتك برابر طلوع ایدن « ملی مفکوره » کلمه‌سنك مدلول

ومعنای حقیقیسی بیلنمش اولیدی ، بالقان فلاکتلرندن صوکرا خیالاته قاپیلمیه‌رق مملکتك وملتك ترقی ، احتیاج وسعادتی تطمین ایتمك خصوصلری احضار اولونور وسنه‌لردنبری حربله بی‌تاب بر حاله کلن افراد ملته بر مدت راحت نفس آلدیرمق چارەلری دوشونولورایدی. آلتی آی اول مشئوم بر حربدن چیقارق وضعیت الیمه ایچنده چیرپینان افراد ملتك ملی مفکوره‌سی ، آنجق وضعیتنی اصلاح ونائل رفاه اولمقدن باشقه بر شی اولەماز .

بز ایسه ، خیالاتمزه رنك ووسعت ویره‌رك ـ ٣٣٠ سنه‌سی کانون اولنده انور پاشانك بیك مشکلاتله اسارتدن تخلیص نفس ایده‌بیلدیکی صاری قامش هزیمتنك روسلره بخش ایتدیکی موفقیت نتیجه‌سنی اولەرق دشمن اردوسی ارضروم ، طربزون وارزنجانی ضبط ومنطقهٔ استیلاسنی صو شهرینه قدر توسیع ایلدیکی ، انکلیزلر ، بغدادك شمالنده سامرا ایله تکریت آره‌سنده وفلسطین جبهه‌سنده بولوندقلری صره‌ده ـ ایرانلی دین قرده‌شلرمزك تأمین استقلالیتلرندن ، هندستان وتوران ایللریله طرابلس غرب، برقه و قافقاسیه ده بولونان مسلمانلرك اتحادندن ومصرك استیلاسندن بحث ایده‌رك طاتلی رؤیالر کوردك .

« بره‌ست ـ لیتووسق » معاهده‌سیله باطوم ، قارص واردهانك بزه ترك اولوندوغنی تبشیر ایدن آغزلرنی اوپمك . نابولیون اولمق قورمق . دشمنك اشغال ایتدیکی جبهه‌لری ملتدن صاقلامق . چناق قلعه مدافعه‌سنی وکوة‌الاماره موفقیتنی نقرات اتخاذ ایده‌رك چوق شرقیلر سویلمك . ظفر نهائی حقنده ، نیکبینلکی حماقت درجه‌سنه واردیرمق . عثمانلیلرك اسکی دورلرینی درخاطر ایتدیرمك ایچون فالیچیا، رومانیا وماکدو-

نیایه کوندریلن قول اردولرك مکاری بیکیرلری ویستول ، طونه‌ووادار نهرلرندن صو ایچه‌جکلرینی مع‌الافتخار غزته‌لرله اعلان ایده‌رك ملتی اغفالدن کری طورمامق . الده بولنان قوت هرجهه‌ده دشمنلری توقیفه کافی اولدوغندن قرق کلیساده بوش طوران قول اردومزی متفقلرمزه برای معاونت غالیچیایه کوندرمکده محذور اولمدیغنی کمال‌غروروسروره جرائد یومیه ستونلرینه کچیره‌رك قپولرمزی دشمنلره آچیق براقق . ٣٢٩ سنه‌سنده ، تورك قانی دوکه‌رك استردادینه موفق اوله‌بیلدیکمز دیمتوقه قضاسنی ، آلمانلردن کوردیکمز موهوم لطف وکرم مقابلنده بولغارلره اهدا صورتیله مجنونانه سماحتلر کوستروب زوالللی ادرنه‌نك‌ده وضعیتنی تهلکه‌ده براقق . مختلف جبهه‌لری قاپاته‌جق وممکن اولدوغی قدر دشمنلرك ایلریلمسنه مانع اوله‌جق اوچ قول اردومزی ، غالیچیایه ودونکی دشمنمز اولان بولغارلره برای معاونت رومانیا وما کدونیایه سوق ایدرك پك قیمتلی تورك‌قانلرینی جانیانه برصورتده‌دوکدورمك. ملتك مقدراتنی المزه آله‌رق مملکتی کندمزه مالکانه اتخاذ ایلك ... ایشته ، عفوی غیر قابل بوسیاسی‌وعسکری خطالر ، خیالپرورلکك‌مشئوم نتیجه‌لریدر.

بر قول اردونك غالیچیایه کوندرلدیکی اثناده کوپریده راست کلدیکم بویوك ذواندن بری ، بوبابده مطالعه‌می سؤال ایلدی . جواباً : مختلف جبهه‌لرده دشمنلرك موفقیتله ایلریلدکلری بر زمانده کندی جبهه‌لرمزی آچیق براقه‌رق متفقلره معاونته قیام ایتمك بزم ایچون بالطبع وخیم برجنت اولدوغنی سویلدم چناق قلعه‌ده ، عثمانلی‌و آوستریاعسکر.

لری ، بر اردو و برملت أفرادی کبی آره‌لرنده تأسیس اخوت ایتدکارندن آلمان عسکریله‌ده بو اخوتك وجود بولمسی ضمننده قول اردونك غالیچیایه سوقی ومتفقلره معاونت ایفاسنك مصیب اولدوغی ، داخلی جبهه‌لرده دشمنی توقیف ایده‌جك قدر قوتك موجودبولوندوغی ادعاسنی کمال یأس وحیرتله دیکله‌دم .

اردولر رجعت ایدرکن ابراز تأثر وتلهف ایدنلره قارشی ،اردولرك هر یرده موفق اولدوقلرینی ادعا ؛ بوحرب عمومینك نهایتنده مظفر حکومت عثمانیه‌یی برای تبریك ، اقطار جهاندن بر ملیون مسلمانك مکه‌یه کله‌جکلرینی وبونلرك صورت اسکان واعاشه‌لرینی تأمین ایتمك اسبابنی شیمدیدن تأمل ایلمك لزومنی مفتخرانه بیان ایدنلرده اولدی.

عجبا ، بوقبیل بیاناتده بولونانلر ،انکلیزلرك متارکه‌شرائطنی غزته‌لرده اوقودقجه یوزلری قیزاره‌رق محجوب اولمازلرمی ؟ بالقان حربی لکه‌سنك سیلدیریله‌جکنی وردزبان ایدنلر شیمدی نره‌لره قاچدیلر ؟

روس انقلابندن صوکرا مصالحه یاپیلوب برکره روسلرك ایشدن چیقمسنی متعاقب ، ائتلافچیلرك قوتلری تناقص ایده‌جکندن شرق جبهه‌سندن غرب جبهه‌سنه نقل اولونه‌جق آلمان قوتلریله انکلیز وفرانسزلره آغیر بر ضربه ایندیریله‌رك صلح عمومی‌یه تقرب ایدیله‌جکندن؛ روسلرله مصالحه‌دن صوکرا ، اوده سادن اون ، شکر وباطومدن غاز کله‌رك مضایقه‌نك تهوین اولونه‌جغندن ؛ دول ائتلافیه اتفاقنه داخل اولان آمریقالیلرك ، وسائط نقلیه‌نك فقدانندن وتحت البحرلرك آمریقادن آوروپایه وقوعبوله‌جق نقلیاتی صوکدرجه‌ده اشکال ایده‌جکندن؛ بر ملیون آمریقا عسکرینك آوروپا جبهه‌سنه نقلی سنه‌لره متوقف بولو-

ندوغندن ؛ آمریقالیلرك دمیر اوجاقلرندن یتیشمش اولمازی حسبیله قیمت و قابلیت حربیه‌دن محروم اولدوقلرندن بحث وبونلری غزته‌لرله اعلان ایدنلر و بالخاصه بو ادعالرنده صوکدرجه‌ده اصرار کوسترنلرپك چوق اولمشدر .

نابلسنك شمالنده‌کی جبهه‌نك رجعتندن‌اول ، محاربه‌ده ایلری‌وکری کیتمك ایجابات حربیه‌دن اولدوغندن ارض‌الله واسعده بر قاچ کیلو متره کری چکلمکده مجبور اولدیغی ودشمنك شامه ، حلبه مواصلتی اون بش سنه‌یه متوقف بولوندوغنی غزته‌لرله نشر ایده‌رك خافی اغفاله قیام ایلدك . حالبوکه ، اون بش کون صوکرا انکلیزلرك شامه و بعده حلبه کیردکلرینی یینه عینی غزته‌لرده کوردك . شوکتپناه افندمزك قوماندانلغی بخش ایتدکلری اردو ودونانمای همایونی حسن استخدام ایتدیکندن بحثله مجلسلرده آلقیش طوفانلرینه طوتولان ، هرجبهه‌ده‌اردوی همایونلرك موفقیتلرندن دم اوره‌رق فریق وبعده برنجی فریق رتبه‌لریله تلطیف بویورولدوغنی اردوده‌کی آج چیپلاق عسکره ابلاغ ایله اعلان فخر وسرور ایلین ، محافظهٔ شرف ملیت اوغورنده بی کناه اولاد وطن قانلرینی ایثار ایدرکن بوغاز ایچنده‌کی کاشانه‌سنی تفریش وهیکللرله تزیین ایدن یاش قوماندان وکیلی عجبا شیمدی نره‌ده مهابتسازدر ؟ مسؤلیت کندیسنه عائد اولمق اوزره انور پاشایه صلاحیت ویردك دیین بر ناظر سابق ، ناصل بر مسئولیتله ضایعاتی تضمین ایده‌جکدر ؟

وجودلرندن استفاده ایدیلیر هیئت ضابطانی تقاعده‌سوق ایده‌رك‌الده طرفدار بولوندورمق مقصدینه مبنی برطاقم تجربه‌سزلری آزبرزمانده برقاچ

درجه ترفیع ایتدیرمك صورتیله یکی یکی قوماندانلر یتیشدیروب دولتك مصرفنی تضعیف ایلدك . جمعیته منسوب اولمایان ویاچته جیلك یاپامش بولونان قوماندانلری معاونت ومظاهرتدن محروم براقه رق تقاعده سوق وجمعیته منسوب ، هردرلو معاونته مظهر اولان قوماندانلری ده ، هزیمتدن هزیمته اوغرادقلری حالده تبدیل ایده جك یرده مکافاتلرله تلطیف ایتدك .

اون ، اون بش حذله وحیدود ، کیسه لرینی دولدورمق ایچون وطنپرورلك کسوه سی آلتنده ملت و وطنی محو ایتدیلر . لعنة الله علیهم اجمعین .

هندستان ، توران ، قافقاسیه خیالاتی

بك واسع مقیاسده بولونان خیالاته ربط قلب ایدن حربیه نظارتندن مورود بر تلغرافنامه ده ، قافقاسیه ده حرکات اختلالیه ایقاعی فوق العاده ملتزم اولدوغندن ومناطق سائره یه ده ایجاب ایدن اشخاص و هیئت کوندرلدیکندن بغداده بولونان داغستانلی محمد فاضل پاشانك محدو ـ ملریله بعض آدملرینك قافقاسیه یه اعزامنی محرر ایدی . شهید مشارالیه ، ۹۳ سفرنده داغستانلیلرك دوچار اولدوقلری فلاکتی ایلری سوره رك اهالی بی عصیانه تشویق ایتمك جنایت اوله جغنی درمیان ایلسنه مبنی ـ خیالاتك اوکنی آلمق ایچون ـ اهالینك اختلال چیقارملری موافق اوله میه جغنی جواباً یازلمش ایدی . ١٦ آغستوس ٣٣٠ تاریخلی جوابنامه ده : « ترتیبات اختلالیه ، حرکات حربیه وقوعندن اقدم وسائط

اتصالیه‌نك تخریبی و اهمیتلی مؤسساتك احراق واضراری کبی نتیجهٔ محاربانه تأثیر ایده‌جك تشبثاتی احتوا ایتمکله برابر حرکات حربیه اثنا-سنده دشمنك کمیلرینی تهدید ، نقلیاتنی تعجیز وتوقیف، مفرز تصادف اولونه‌جق دشمن قوللرینی امحا و هر طرفده اختلالار ایقاع ایده‌رك دشمن مملکتنده هرج و مرج حاصل ایتمکدن عبارت اولدوغندن منافع عمومیهٔ اسلامیه‌نك تأمینی امر نده بعض مناطق واقسامك دوچار تضییقات اوله‌جغی ملاحظه‌سی باعث تردد اوله‌ماز . » دینلیوردی .

بو واسع خیالات قارشیسنده دوشونملی‌که، قافقاسیه اهالیٔ اسلامیه-سنده شیه‌یی داعی اوله‌جق اك اوفق بر حرکت نتیجه‌سی ، روسیه‌نك اك شدید جزالری تطبیق و خلقی تهجیر ایده‌رك سیبریا چوللرنده سو-روندرمك ، بر چوق متحیزانی اعدام و خانمانلرینی احراق ایتمکده تردد ایله‌میه‌جکی شبهه‌سزدر . ۹۳ سفرندن صوکرا ، داغستان خلقندن اون‌بش ، یکرمی بیك کشینك نه صورتله افنا ایدلدکاری بر حیات اولانلرك کوزلری اوکنده تجسم ایتمکده‌در .

اکر بولغار چته‌لرینك ماکدونیاده تطبیق ایتدکلری چته‌جیلکی تقلید ایتمك ایستیورایسه‌ك کرك بولغارستان وکرکسه ماکدونیا بولغارلرینك بو خصوص ایچون تعلیم و تربیه ایدلمش ، بولغارستاندن کلن چته‌لرك نره‌دن سلاح و جنجانه آله‌جقلری ، نره‌لرده و نه صورتله اختفا ایده-جکلری ، بیه‌جکلرینی ناصل تدارك ایله‌جکلری قرق سنه اولندنبری تهیه و احضار قلنمش اولدوغنی دوشونمك ایجاب ایدردی . بو چته‌لر ، تضییق کوردکلری تقدیره بولغارستانه التجا ایتدکلری کبی بعض دولتلرك انسانیت ومدنیت نامنه واقع اولان مداخله وتوسطلری ارزرینه

عفو عمومی یه مظهر اولمقده ایدیلر . بر حکومت خریستیانیه یه تابع اولان اقوام اسلامیه دن حکومت متبوعه سنه قارشی عصیان ایدنلرك تأدیب وتنکیللری امر نده تطبیق ایدیلن جزایی انسانیته مخالف کورەرك مدنیت وانسانیت نامنه شفاعت ووساطت ایدن بر حکومت ایشیدلمش وتاریخلرده کورولمشمیدر ؟ شوحالده ، قافقاسیه مسلمانلرینی روس حکومتی علیهنه عصیانه تشویق ایتمك جنایت اولمازمی ؟ اهالیی اتحاره سوق ایتمك دکلیدر ؟

ینه باش قوماندانلق وکالتندن کان برتلغرافده : عراقدن برعشیرتك ، ایران داخلندن کچوب افغانلی دینقارده شلرمزله برلشدکدنصو کرادشمنك تحت استیلاسنده بولونان اراضی یه تجاوز ایدەرك دین قارده شلرمزی دشمنلرك ربقهٔ اسارتندن قورتارمق وایران ، قافقاسیه یی تخلیص ایتمك خیالاتی محرر ایدی .

عجبا عراقده ، اتحاد حکومتنه اعتماد ومحبتی اولان بر عشیرت وارمیدر ؟ موجودیتی فرض اولونسه بیله بو عشیرتك ایران داخلندن کچەرك افغانستانه کیتمسی لازمدر . بر عراق عشیرتنك ، ایران عشائری ایچندن کچەرك افغانستانه کیتمسی ممکنمیدر ؟ هایدی ، بوکاده امکان تصور ایدەلم . بویله بر عراق عشیرتی افغانستانه مواصلت ایتدیکی تقدیرده ، انکلیزلرله روسلر آرەسنه صیقیمش اولان افغان حکومتی تمامیت وبقاسنی تهلکه یه القا ایدرمی ؟ بورالرك اهالیسی بزی نه صورتله تلقی ایدییورلر ؟ وقتیله بو حوالیده مأمور روحانی ویاشهبندر بولوندو- ره رق خلقده برفکر حاصل ایدلمه مشدر .

هند ، افغان وتورکستان اهالیسندن ، بزی رأی العین کورنلر :

سنیلردن برای حج حجازه‌و شیعیلردن عتباتی برای زیارت کاظمیه ، کربلا ، نجف وسامرایه کانلردر . بونلرده ، حج‌وزیارت ایچون مملکتمزده کچیردکلری جزئی بر مدت ظرفنده انواع مشکلاته معروض قالدقلرندن ایی برخاطره ایله مملکتلرینه عودت ایتمدکلری ، حج وزیارت اثناسنده دوچار اولدقلری مزاحمی وطنداشلرینه حکایه وسرکذشتلرینی نقل وروایت ایده‌جکلری جهتله بوخلقك تورکیه حقنده بر توجه و اعتماد پرورده ایده‌جکلرینی ظن‌ایتمك ، حال احتضارده‌کی خسته‌دن‌حیات انتظارنده بولونمغه بکزر .

سائقهٔ خیالاتله ایرانلیلردن اسلامیت نامنه مظاهرت امکانی تصور ایتدك . بوکون ایران ، تشکلات سیاسیه‌سی مقتضاسنجه قید حیات شرطیله والیلره توجیه وتملیك ایدلمش ولایتلره منقسم اولدوغی تأمین ایدرسه اوطرفه کچمك عادتلری ایجاباتندن اولدوقدن باشقه بعض عقائد روحانیه‌لری‌ده حربدن توقینی توصیه ایلدیکی جهتله ایرانیلردن معاونت انتظاری ، جهل وبونلرك معنویاتنه عدم وقوفدن ایلری کلمشدر .

یزدجرد والیسی اولوب قوای ملیه قوماندانی نامیله یاد ایدیلن و بر سنه‌دن زیاده استانبولده بسلنمش وبسلنمکده اولان نظام‌السطنه‌یه، خیالات آرقه‌سنده قوشانلرجه بك بویوك اهمیت وکلیتلی مخصصات ویرلمش ایسه‌ده بدایةً نظام‌السلطنه ، روس وانکلیزلرك بازیچه‌سی اولدوغندن لورستان والیسنك مخدومی سکوند عشیرتیله حدوددده وسید حسین اراضیسنده کائن تنك بوغازینه کلدیکی وبونلرله ۱۸۰۰ پیاده ،

٤٠٠ سواری بولوندوغی خانقین قائمقاملغندن بیلدیرلدیکی صره‌ده نظام‌السلطنه‌نك لورستان والیسیله براشه‌رك حدوده بولونان کنجا جم بوغازینه کلدکلری بدره حدود قوماندانلغندن بیلدیرلدیکندن هر بر احتماله قارشی ، حدوده یقین اولان کوه‌الاماره‌یه پیاده وطوپجیدن مرکب بر مفرزه سوقنه مجبوریت حاصل اولمشدی . احتمالکه نظام‌السلطنه انکلیزلردن مکافاته نائل اوله‌مدیغندن وبزم طرفدن دها زیاده پاره صرف اولوندوغنی کوردیکندن بوپاره‌لره مالك اولمق ایچون باشنه طوپلادیغی بر قاچ یوز آدمیله کندیسنی قوای ملیه قوماندانی یاپدیره‌رق خیلیجه نقود جلب ایتمش وکندیسنی بسلتدیرمشدر .

نظام‌السلطنه‌دن اول ، ابن‌السعود ، ابن الرشید وسابق بصره مبعوثی طالبه ربط قلب ایدن باش قوماندان وکالتی ، هر درلوحقیقتلری یازدیغم حالده هیچ برینه قانع اولمدیغندن محاربه اولورسه طالب بکدن استفاده اولونه‌جغنی جوابنه قارشی یازدیغم جوابده . بالقان حربنده یاقوه‌لی رضا بکله بایرام سوردن نه کبی بر استفاده‌ایدلمش ایسه عراقده بر اجنبی دولتله یاپیله‌جق محاربه‌ده‌دخی عینی استفاده‌نك کورولەجکنی بیلدیرمشدم.

حربك ایلك سنه‌سی ظرفنده ، ایراندن کچه‌رك افغانستانه ایصال ایدلمك اوزره بحریه ارکان حربیه‌سی ـ مؤخراً بر قاچ کون بحریه ناظری اولان ـ حسین رؤف وطهران آتاشه میلیته‌ری فوزی بکلر ٥٠ : ٦٠ بیك لیرا قدر نقود وکلیتلی سلاح وجبخانه اینه بغداده کوندرلمشلردی . موما الیهم ، عثمانلی‌وایران حدودی اوزرنده ممانعته تصادف ایده‌رك اوفق بر محاربه‌دن صوکرا بغداده عودته مجبوریت

کورمشلردرکه بوحالدن اولسون چاپولجی عشائرله مسکون اولان ایران داخلندن بالمرور افغانستانه وصولك امکانسزلغی نظر ملاحظه یه آلنمامشدر .

اعلان مشروطیتدن صوکرا ، هرمقصده واصل اولمق وهیچ بر شیئی امکانسز کورمك فکری حاصل اولدی . حدودلرده مسلمانلردن ژاندارمه مستحفظ قطعاتی تشکیل ایدلمسی وعسکری مفرزه‌لرك چته‌لرله حدود جوارنده مصادمه‌یه طوتشدقلری اثناده بوری سنه یتیشمك اوزره اهالی‌یه سلاح توزیعی وبو تشکیلاته خرستیان وطنداشلرمزدن ارزو ایدنلرك‌ده داخل اوله‌بیله‌جکاری حقنده لایحه‌لر تقدیم اولنه‌رق تطبیقاتی شدتله طلب ایدلدی . فقط حدودلرده ، مسلمان اهالی‌وکوی اولوب اولمدیغی درخاطر ایدیله‌مدی . مثال اوله‌رق قوصوه منطقه‌سنی الهلم : قوصوه ولایتنك بولغارستان حدودی اوزرنده بولونان پالانقه، قوچانه ، چاروه وعثمانیه قضالرنده قاچ مسلمان کوی واردر ؟ کذا، قره طاغ حدودنده هانکی قضالرده مسلمان کویلری موجوددرکه اونلردن بو کبی تشکیلات یاپیلسین ؟ صرب ویونان حدودلری‌ده عینی حالده دکلیدر ؟ ارزو ایدن خرستیان وطنداشلرمزك بو تشکیلاته داخل اوله‌بیله‌جکاری لطف ومساعده‌سنه قارشی‌ده دیه‌بیلیرمکه بولغار، صرب وروم اولان خرستیان وطنداشلرمز بویله‌برتشکیلاته داخل اوله‌مازلر. بونلردن برینك بو تشکیلاته دخولنی خبر آلان چته‌لرك ، بشیکده‌کی چوجوقلرینه واریجه قدر بو کبی کسانك احای وجودلریله ترهیب وتخویفلرنده زمان فوت ایتمیه‌جکلرینی پك کوزل بیلیرلر . بالخاصه هرسك حدودندن بدأ ایله اشقودره‌یه قدر قره طاغ حدودینك تلفونله

احاطه‌سی وبو بابده جهت عسکریه‌جه معاونت لازمه ایفاسی حقنده‌کی تضییقات اوزرینه ، کرچه دلائل لازمه‌سنك سردیله امکانسزلغی بیان ایدلمش ایسه‌ده ، بوبابده‌کی اصرار وعناد عسکرمزدن درت‌بش کشینك شهادتنه سبیت ویرمش واك نهایت قره طاغ حدودینه تمدیدی ایستنیلن تلفون مسئله‌سی عقیم قالمشدر . خریطه اوزرنده ، لیم نهرینك صول ساحلی حدود عثمانیه داخلنده کورولور . حالبوکه ، بو قطعهٔ اراضیده ساکن خلقك صرب عنصرینه‌منسوب‌وقره طاغك تشکیلات عسکریه‌سی میانده اولدوغی دوشونولمیور .

حکومته وارد اولان تکلیفلر دن برینده ، دولت علیه جزیرةالعربه صاحب و مالك اولمق ایچون بغدادده مکهٔ مکرمه‌یه وینه بغدادده شامه تحت‌الارض تلفون خطی تمدیدیله بو خط اوزرنده سکز طقوز ساعتده بر قوله انشاسی ، قوله‌لر آره‌سنده قارشیلقلی زرهلی اوتوموبیللر تحریك ایتدیرلمسی ، بوقوله‌ره اقامه ایدیله‌جك‌ضابطان وافراده خزینه‌نك‌وسعتی خارجنده معاش ومکافات نقدیه اعطاسی خصوصلری تشکیل ایدرکه ، بو تکالیف بزم ایچون خیال محالدر .

بالاده بسط وتمهید اولونان تکالیفدن ، اون سنه‌دنبری خیالات پشینده دولاشان ذهنیتلرك دولتی حرب‌عمومی کردابنه دوشوره‌جکلری ظاهر اولور . ایشته ، ملتك باشنه مدهش بربلا کسیلن جانیلرك‌غیرمنطقی ونا معقول اجرا آت وخیالاتندن خسران ، فلاکت ، شئامت وندامت تولد ایتمشدرکه ، اعلان مشروطیتده‌سلانیکده‌بولونان‌روس آژان‌میلیته‌ری جنرال شوستاق ، کندیلرینه حریت قهرمانلغی سوسی ویرنلرك قریب

وبعید برزمانده اداره امور حکومتی اللرینه آله جقلرندن ، ظهور ایده جك احتراصات دولایسیله مملکتك کردانه سوروکلنه جکنی مباحثه اثناسنده بیان ایلمش وبو قهرمانلره التحاق ایدن ژاندارمه لرك ، ژاندارمه صنفنده استخداملرنی جائز اوله میه جغندن ازدویه اعاده لرینی لزومنی مصراً طلب ایتمسنه بناءً بو کبی ژاندارمه افرادی اردویه اعاده اولونمشدی . ومالیه جنرالك ادعاسی ، اون سنه صوکرا بوتون آجیلیغیله وغیرقابل تلافی ضایعاتله مرتبهٔ ثبوته واصل اولیشدر .

ذیل

دقت :

١٧ نجی صحیفه‌نك ١١ نجی سطرینك باشنده چیقمایان کلمه : «دوش خودکامنه» اوله‌جقدر .

۱۷ نجی صحیفه‌نك ۱۰ نجی سطر باشنده‌کی « سعادتی » کلمه‌سندن صوکرا « ویا اضمحلال و پریشانیسنی موجب اولهجق بر حربه قرار ویرمك تلافیسی غیر قابل دنیوی و اخروی مسئولیتلری » عباره‌سی اکسیك دیزلمش اولمغله مع‌الاعتذار تصحیح اولونور .

صحیفه ٤٥ ، سطر ۱۱ده : « منقسم اولدوغی » دن صوکرا « و مر والی ده منافع شخصیه‌سنی مذهبه وملیته مرجح کوردیکی وقه طرفدن بر منفعت » عباره‌سنك علاوه‌سی لازمدر .

3 1761 06981679 1

DR
588
C38